

Publicerad 27 sep 2008 10:06

Kinesiska drömmar på Bonniers konsthall

Den omtalade kinesiska samtidskonsten har nu nått Sverige. Bonniers konsthalls stora höstsatsning visar 17 unga konstnärer i gränslandet mellan ny teknik och gamla traditioner.

BONNIERS KONSTHALLS STORA Kinasatsning "Spirande vita nätter" är sammanställt av den kinesiska curatorm Zhang Wei och visar nästan uteslutande konstnärer boende i hemlandet. Det är en bild av hur snabbt konstscenen förändras. Förr kunde man vänta sig kinesiska konstnärer i exil presenterade av en västerländsk curator. I dag utgör Kina en viktig del av konstvärlden och behöver inte anpassa sig till en västerländskt styrd agenda.

KONST & FORM

Upphovsman:

Samlingsutställning, 17 konstnärer

Verk: "Spirande vita nätter"

Plats: Bonniers konsthall, Stockholm, visas t.o.m. 21/12

Frågan är om denna förändring också vittnar om en genomgripande demokratiseringsprocess. Konstnären Cao Fei har ett intressant svar på den frågan. I en intervju konstaterar hon att den inhemska politiken blivit allt mindre restriktiv, vilket också gjort den mindre intressant att ta spjörn mot. I stället har den kinesiska konsten riktat in sig på den "universella frågan om global kapitalism".

DET ÄR OCKSÅ TEMATIKEN för flera av utställningens bästa verk. Inte minst Cao Feis egna "Utopiafabriken", där konstnären med en plåttjalsusi avgränsat en hel korridor till att bli ett långsmalt rum. I detta rum får vi inblickar i arbetarnas vardag och möter dem också i intervjuer. Huvudnumret är en videoprojektion som visar en lampfabrik där arbetarna plötsligen uppträder och agerar ut sina drömmar, om det så är med balett eller gitarrspel.

"Utopiafabriken" är ett mycket märkligt verk som genom sina absurda anslag lyckas säga mig något mer än vad en reguljär reportagefilm skulle ha kunnat mäta med. Det är också betydligt mer intressant än Cao Feis projekt i avatarvärlden Second Life, som visas i en annan del av konsthallen. Trots att det är ett verk under uppbyggnad, känns greppet redan daterat.

EN ANNAN ASPEKT av mötet med den globala kapitalismen finner man i Chu Yuns "Stjärnkonstellation nr 2". Vad som först verkar vara stjärnor i ett mörklagt rum, visar sig, när ögonen vant sig, vara lysdioder tillhörandes datorer, fläktar, skrivare och andra apparater man finner i ett hem. Till skillnad från Cao Feis internetprojekt tar Chu Yun till vara hur snabbt tekniken åldras och skapar en poetisk kommentar till tingens förgänglighet. Maskiner ger visserligen intryck av att vara tidlösa, men som vi glada konsumenter vet blir de snabbt hopplöst omoderna och långsamma.

"Spirande vita nätter" behandlar också det gamla Kina. Konstnärgruppen Yangjiang group utgår från traditionella fenomen som trädgårdar och kalligrafi och blandar detta friskt med videomonitorer och sittgrupper. I en liknande ådra arbetar Hu Xiaoyuan som i verket "Useless" metodiskt rivit sönder ett sex meter långt kalligrafipapper för att sedan hängas från taket och skyddas av ett långt tygsjok. De här verken lockar med betydelser jag tycker mig ana, men som jag inte riktigt kan förstå. Så universell har den globala byn ännu inte blivit.

YANG FUDONG ÄR UTSTÄLLNINGENS förmodligen mest etablerade konstnär. Han är extra aktuell i Stockholm och visar parallellt på Jarla Partilager den omtalade sviten "Seven intellectuals in bamboo forest", med fem filmer på sammanlagt nästan fem timmar. På "Spirande vita nätter" deltar han med videoinstallationen "East of Que Village", som även den handlar om en annan sida av det gamla Kina. Filmerna berättar om en enkel traditionell by på landsbygden, men i likhet med Cao Fei har Yang Fudong valt att inte göra en regelrätt reportagefilm. I stället följer han ett antal vildhundar som utgör något slags gräns mellan den gamla byn och vildmarken. Hundarna både hör och hör inte till byn, lite som det gamla Bonde-Kina hör och inte hör till det nya Kina.

Xu Tan, som med sina 50 år är äldst i sammanhanget, står för utställningens mest politiska verk. Han har intervjuat ett antal personer och därigenom destillerat fram ett antal nyckelord som beskriver det nya Kina. Dessa har han sedan översatt till engelska i små parlörer och i videomonitörer runt omkring hörs olika personer läsa orden. Här finns "kärlek" men också "manschettarbetare" och "korruption".

"SPIRANDE VITA NÄTTER" BIDRAR med en intressant bild av det nya Kina och kinesisk samtidskonst. Med tanke på hur genomdiskuterat Kina har varit i samband med OS lyckas den visa på fler komplexiteter än vad jag vågat hoppas på. Jag saknar möjligen lite udd i utställningens kritik av det snabbt transformerande Kina. De verk som vågar ta i frågan går gärna in i personliga och poetiska tilltal. Lite av den brutalitet som vi kunde möta i exempelvis Zhenchen Lius videoverk om Shanghais radikala förändring på Studio 44 tidigare i höstas hade inte skadat. Men kanske kommer dessa frågor behandlas under det omfattande föreläsningsprogram Bonniers konsthall ger under utställningsperioden.

Håkan Nilsson, konst@dn.se